

**Ш.ЕСЕНОВ АТЫНДАҒЫ КАСПИЙ ТЕХНОЛОГИЯЛАР ЖӘНЕ
ИНЖИНИРИНГ УНИВЕРСИТЕТІ
ҮЗДІКСІЗ БІЛІМ БЕРУ ИНСТИТУТЫ**

ЖОБА

**«ҚҰҚЫҚ НЕГІЗДЕРІ ПӘНІ МҰҒАЛІМДЕРІНІҢ ДАРЫНДЫ
ОҚУШЫЛАРМЕН ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУДА КӘСІБИ
ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН АРТТЫРУ»
тақырыбындағы біліктілікті арттыру курсының
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Ақтау 2026 ж.

Бағдарлама авторы:

Ауешова Бағдат Тлектесовна – Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті, «Құқықтану» кафедрасының қауымдастырылған профессоры, заң ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор (доцент)

Бағдарлама:

- Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі №2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарының талаптарын;

- Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту Министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік жалпыға міндетті мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің талаптарын ескере отырып әзірленген.

МАЗМҰНЫ

1. Жалпы ережелер.....	4
2. Глоссарий.....	4
3. Бағдарлама тақырыбы.....	5
4. Бағдарламаның мақсаты, міндеті және күтілетін нәтижелері.....	7
5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны.....	8
6. Оқу процесін ұйымдастыру.....	12
7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету.....	12
8. Оқыту нәтижелерін бағалау.....	25
9. Курстан кейінгі қолдау.....	26
10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі.....	29

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Білім беру бағдарламасының (бұдан әрі – Бағдарлама) өзектілігі.

Бағдарламаны әзірлеудің өзектілігі қазіргі білім беру жүйесінде дарынды және талантты оқушыларды анықтау, қолдау және дамыту жұмыстарының маңыздылығының артуымен байланысты. Қазақстан Республикасында білім беруді жаңғырту жағдайында оқушылардың зияткерлік, шығармашылық және көшбасшылық әлеуетін дамыту білім беру ұйымдарының басым міндеттерінің бірі болып табылады. Бұл құқық негіздері пәні мұғалімдерінің дарынды білім алушылармен жұмыс жүргізу бойынша кәсіби құзыреттіліктерін жетілдіру қажеттілігін айқындайды.

Дарынды оқушылармен нәтижелі жұмыс жүргізу мұғалімнің пәндік білімінің тереңдігімен қатар, олардың қабілеттерін анықтау, жеке білім беру траекториясын құру, зерттеушілік және жобалық қызметті ұйымдастыру, құқықтық олимпиадалар мен ғылыми жарыстарға дайындау саласындағы әдістемелік даярлығына тікелей байланысты.

Білім берудің заманауи сапасына қол жеткізу оқушылардың құқықтық мәдениетін, сыни ойлауын, азаматтық жауапкершілігін және құқықтық сауаттылығын дамытуға бағытталған инновациялық педагогикалық технологияларды тиімді қолданатын жоғары кәсіби құзыретті мұғалімдер жағдайында ғана мүмкін болады.

Бағдарламада құқық негіздері пәнін оқытудың заманауи нормативтік-құқықтық базасымен, дарынды оқушыларды қолдау жөніндегі мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарымен, сондай-ақ олармен жұмысты ұйымдастырудың тиімді педагогикалық технологиялары мен әдістемелерімен танысу көзделген.

Осыған орай, бұл бағдарлама құқық негіздері пәні мұғалімдерінің дарынды оқушылармен жұмыс жүргізудегі кәсіби, пәндік және әдістемелік құзыреттіліктерінің сапасын арттыруға бағытталған.

2. ГЛОССАРИЙ

Дарынды оқушы	интеллектуалдық, шығармашылық, академиялық немесе көшбасшылық қабілеттері жоғары деңгейде дамыған, белгілі бір салада ерекше жетістіктер көрсетуге бейім білім алушы.
Кәсіби құзыреттілік	педагогтің кәсіби қызметті тиімді жүзеге асыруына мүмкіндік беретін білім, білік, дағды және тұлғалық қасиеттер жиынтығы
Құқықтық сауаттылық	жеке тұлғаның құқықтық нормаларды білуі, түсінуі және оларды күнделікті өмірде қолдана алу қабілеті
Құқықтық мәдениет	құқыққа құрметпен қарауды, заң талаптарын сақтауды және құқықтық құндылықтарды ұстануды сипаттайтын тұлғалық қасиет

Жеке білім беру траекториясы	білім алушының қабілеті мен қажеттіліктеріне сәйкес құрылатын оқытудың жеке бағыты мен жоспары
Сыни ойлау	ақпаратты талдау, салыстыру, бағалау және негізделген шешім қабылдау қабілеті
Зерттеушілік қызмет	жаңа білім алу мақсатында ғылыми ізденіс, талдау және қорытынды жасауға бағытталған танымдық әрекет
Жобалық оқыту	нақты мәселені шешуге немесе өнім әзірлеуге бағытталған білім алушылардың өздік іс-әрекетін ұйымдастыру әдісі
Функционалдық сауаттылық	алған білімін өмірлік жағдайларда тиімді пайдалана алу қабілеті
Олимпиадалық дайындық	білім алушыларды пәндік олимпиадаларға, конкурстарға және ғылыми жарыстарға жүйелі түрде даярлау үдерісі
Инновациялық педагогикалық технологиялар	оқыту сапасын арттыруға бағытталған заманауи әдістер, құралдар мен тәсілдер жүйесі
Инклюзивті білім беру	барлық білім алушылардың, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушылардың сапалы білім алуына тең мүмкіндік беретін білім беру жүйесі
Кейс	әдіс – нақты өмірлік немесе құқықтық жағдайларды талдау арқылы шешім қабылдау дағдыларын қалыптастыратын оқыту әдісі
Құқықтық кейс	құқықтық нормаларды қолдануды талап ететін нақты немесе модельденген жағдаят
Академиялық адалдық	білім беру және ғылыми қызмет барысында адалдық, әділдік, жауапкершілік және авторлық құқық қағидаттарын сақтау принципі

3. БАҒДАРЛАМАНЫҢ ТАҚЫРЫБЫ

ҚР білім беру жүйесінде құқық негіздері пәні мұғалімдерінің дарынды оқушылармен жұмыс жүргізу саласындағы пәндік, әдістемелік және зерттеушілік құзыреттіліктерін кешенді дамытуға бағытталған бірегей бағдарлама болып табылады. Бағдарлама мұғалімдердің дарынды білім алушыларды анықтау, қолдау және дамыту бойынша заманауи педагогикалық технологияларды меңгеруіне, оқушылардың құқықтық сауаттылығын, сыни ойлауын, зерттеушілік және шығармашылық қабілеттерін дамытуға бағытталған тиімді әдіс-тәсілдерді қолдануына мүмкіндік береді.

Бағдарлама аясында құқық негіздері пәнін оқытудағы инновациялық әдістер, құқықтық кейстерді пайдалану, жобалық және зерттеушілік оқыту технологиялары, олимпиадалық және ғылыми-зерттеу жұмыстарына даярлау

ерекшеліктері қарастырылады. Сонымен қатар, білім алушылардың функционалдық құқықтық сауаттылығын қалыптастыруға, олардың құқықтық білімдерін нақты өмірлік жағдайларда қолдану дағдыларын дамытуға бағытталған танымдық тапсырмалар мен практикалық құралдарды пайдалану мәселелеріне ерекше назар аударылады.

Бағдарламаны меңгеру нәтижесінде мұғалімдер дарынды оқушылармен жұмыс істеудің заманауи әдістемесін игеріп, олардың зияткерлік әлеуетін ашуға, құқықтық мәдениетін қалыптастыруға және республикалық, халықаралық деңгейдегі пәндік олимпиадалар мен ғылыми жобаларға сапалы дайындауға қажетті кәсіби құзыреттіліктерін жетілдіреді.

2-кесте

Компоненттер, бағдарлама модульдері	Бағдарлама модульдерінің компоненттерін, тақырыптарын сипаттау
Модуль 1. Дарынды балаларды қолдау саласындағы мемлекеттік саясат және нормативтік-құқықтық негіздер	1.1-тақырып. Дарынды балаларды қолдаудың нормативтік-құқықтық негіздері және білім беру жүйесіндегі ұйымдастыру тетіктері.
	1.2 тақырып. Құқықтық білім беруді жаңғырту жағдайында дарынды оқушылармен жұмысты құқықтық қамтамасыз ету
Модуль 2. Құқық негіздері пәні бойынша дарынды оқушылардың құқықтық құзыреттіліктерін дамыту әдістемесі	2.1 тақырып. Дарынды оқушылардың құқықтық сауаттылығын қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық және практикалық негіздері
	2.2 Құқықтық ойлау мәдениетін дамыту.
	2.3 Кейс-әдіс және құқықтық жағдаяттарды талдау.
Модуль 3. Дарынды оқушылардың нормативтік құқықтық актілерді талдау және құқықтық сараптау дағдыларын қалыптастыру әдістемесі	3.1. тақырып. Нормативтік құқықтық актілерді талдаудың теориялық негіздері және құқықтық ақпаратпен жұмыс жасау әдістері.
	3.2. тақырып. Дарынды оқушылардың құқықтық сараптау және құқықтық ойлау дағдыларын дамыту технологиялары.
	3.3. тақырып. Нормативтік құқықтық актілерді саралау негізінде зерттеу және жобалау қызметін ұйымдастыру.

Модуль 4. Құқықтық олимпиадаларға, ғылыми жобаларға және зерттеу жұмыстарына дарынды оқушыларды даярлау әдістемесі	4.1. тақырып. Олимпиадалық тапсырмалармен жұмыс.
	4.2. тақырып. Оқушылардың ғылыми-зерттеу қызметін ұйымдастыру және ғылыми жобаларды байқаулар мен конференцияларға дайындау әдістемесі
Қорытынды тестілеу	Модульдерді оқыту нәтижелерін бағалау

4. БАҒДАРЛАМАНЫҢ МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ ЖӘНЕ КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕРІ

Бағдарламаның мақсаты – құқық негіздері пәні мұғалімдерінің дарынды оқушылармен жұмысын ұйымдастыру саласындағы кәсіби құзыреттіліктерін жетілдіру, оларды анықтау, қолдау және дамыту бойынша заманауи педагогикалық технологиялар мен тиімді әдістемелерді меңгерту.

Бағдарламаның міндеттері:

Дарынды оқушыларды қолдау саласындағы қолданыстағы нормативтік-құқықтық құжаттардың негізгі ережелерін және қазіргі заманғы білім беру мен тәрбиелеудің теориялық негіздерін қарастыру;

Құқық негіздері пәнін оқытуда дарынды оқушылардың зияткерлік және шығармашылық әлеуетін дамытуға бағытталған инновациялық білім беру технологияларын, жобалық және зерттеушілік оқытуды, кейс-технологияларды, дебат және пікірсайыс әдістерін меңгерту;

Дарынды оқушыларды пәндік олимпиадаларға, ғылыми жобаларға, конкурстар мен конференцияларға даярлау барысында заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, әдістерді, құралдар мен оқыту нысандарын қолдану бойынша практикалық дағдыларды жетілдіру;

Мұғалімдердің дарынды оқушылармен жұмыс жүргізу саласындағы кәсіби құзыреттерінің даму деңгейін талдауға және олардың одан әрі кәсіби өсу бағыттарын айқындауға жағдай жасау.

Күтілетін нәтижелер

Курс аяқталғаннан кейін тыңдаушылар:

Дарынды оқушыларды қолдау саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттардың негізгі ережелерін және қазіргі оқыту мен тәрбиелеудің теориялық негіздерін білуі мен түсінуін көрсетеді;

Құқық негіздері пәнін оқыту барысында жобалық және зерттеушілік оқытуды, кейс-технологияларды, дебат және басқа да инновациялық

педагогикалық технологияларды қолдану арқылы дарынды оқушылардың қабілеттерін дамыту тәсілдерін меңгереді;

Дарынды оқушыларды оқыту, дамыту және ғылыми-зерттеу қызметіне тарту мақсатында заманауи ақпараттық технологияларды, оқытудың тиімді әдістері мен формаларын қолданудың практикалық дағдыларын көрсетеді;

Өздерінің дарынды оқушылармен жұмыс жүргізу саласындағы кәсіби құзыреттерінің даму деңгейін талдайды және одан әрі кәсіби өсу бағыттарын анықтайды.

5. БАҒДАРЛАМАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

Бағдарлама құрылымдық жағынан сәйкес келеді, өйткені оның негізгі құрамдас бөліктері арасындағы тығыз байланысты көрсетеді, атап айтқанда: күтілетін нәтижелер мақсаттармен, міндеттермен, мазмұнмен, оқыту және бағалау процестерімен байланысты.

№	Сабақ тақырыптары	Лекция	Практикалық сабақ	Тест	Барлығы
1	Модуль 1. Дарынды балаларды қолдау саласындағы мемлекеттік саясат және нормативтік-құқықтық негіздер	2	4	2	8
1.1	Дарынды балаларды қолдаудың нормативтік-құқықтық негіздері және білім беру жүйесіндегі ұйымдастыру тетіктері	1	2	1	4
1.2	Құқықтық білім беруді жаңғырту жағдайында дарынды оқушылармен жұмысты құқықтық қамтамасыз ету	1	2	1	4
2	Модуль 2. Құқық негіздері пәні бойынша дарынды оқушылардың құқықтық құзыреттіліктерін дамыту әдістемесі	3	18	3	24
2.1	Дарынды оқушылардың құқықтық сауаттылығын қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық және практикалық негіздері	1	6	1	8

2.2	Құқықтық ойлау мәдениетін дамыту	1	6	1	8
2.3	Кейс-әдіс және құқықтық жағдаяттарды талдау	1	6	1	8
3	Модуль 3. Дарынды оқушылардың нормативтік құқықтық актілерді талдау және құқықтық сараптау дағдыларын қалыптастыру әдістемесі	3	15	3	21
3.1	Нормативтік құқықтық актілерді талдаудың теориялық негіздері және құқықтық ақпаратпен жұмыс жасау әдістері	1	5	1	6
3.2	Дарынды оқушылардың құқықтық сараптау және құқықтық ойлау дағдыларын дамыту технологиялары	1	5	1	6
3.3	Нормативтік құқықтық актілерді саралау негізінде зерттеу және жобалау қызметін ұйымдастыру	1	5	1	6
4	Модуль 4. Құқықтық олимпиадаларға, ғылыми жобаларға және зерттеу жұмыстарына дарынды оқушыларды даярлау әдістемесі	4	19	4	27
4.1	Олимпиадалық тапсырмалармен жұмыс.	2	10	2	14
4.2	Оқушылардың ғылыми-зерттеу қызметін ұйымдастыру және ғылыми жобаларды байқаулар мен конференцияларға дайындау әдістемесі	2	9	2	13
	БАРЛЫҒЫ:	12	56	12	80

1 модуль «Дарынды балаларды қолдау саласындағы мемлекеттік саясат және нормативтік-құқықтық негіздер»

Бұл модуль тыңдаушыларды дарынды балаларды қолдау және дамыту саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарымен, білім беру жүйесіндегі дарынды оқушылармен жұмысты ұйымдастыруды реттейтін нормативтік-құқықтық актілермен, сондай-ақ педагогтердің кәсіби қызметіне қойылатын заманауи талаптармен таныстырады. Модуль аясында дарынды оқушыларды анықтау, қолдау және дамыту мәселелеріне қатысты ұлттық заңнама, мемлекеттік бағдарламалар мен стратегиялық құжаттар қарастырылады. Сонымен қатар педагогтердің құқықтық құзыреттілігін жетілдіру, білім алушылардың құқықтарын қорғау және инклюзивті әрі қолайлы білім беру ортасын қалыптастыру мәселелеріне ерекше назар аударылады. Модуль мазмұны педагогтердің дарынды оқушылармен жұмыс жүргізудегі нормативтік-құқықтық сауаттылығын арттыруға және кәсіби қызметін заң талаптарына сәйкес тиімді ұйымдастыруына бағытталған.

Модуль 2. «Құқық негіздері пәні бойынша дарынды оқушылардың құқықтық құзыреттіліктерін дамыту әдістемесі»

Бұл модуль курстың негізгі мазмұнын құрайтын құқықтық білім берудің теориялық және әдіснамалық негіздерін, дарынды оқушылардың құқықтық құзыреттіліктерін қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық ерекшеліктерін және олардың практикалық маңыздылығын қарастырады. Модуль аясында құқықтық ойлау мәдениетін, құқықтық сауаттылықты, құқықтық талдау және құқықтық шешім қабылдау дағдыларын дамытуға бағытталған заманауи әдістемелер ұсынылады.

Модульде оқытуды ұйымдастырудың әртүрлі әдістерін, тәсілдерін, құралдары мен формаларын кешенді қолдану арқылы дарынды оқушылардың танымдық белсенділігін арттыру және құқықтық құзыреттіліктерін дамыту жолдары қарастырылады. Атап айтқанда, құқықтық кейстерді талдау, жағдаяттық тапсырмалар, дидактикалық және рөлдік ойындар, пікірталас пен дебат технологиялары, мәтіндік және сараланған тапсырмалар, шығармашылық жобалар мен модельдеу әдістері кеңінен қолданылады.

Модуль 3. «Дарынды оқушылардың нормативтік құқықтық актілерді талдау және құқықтық сараптау дағдыларын қалыптастыру әдістемесі»

Бұл модуль дарынды оқушылардың нормативтік құқықтық актілерді талдау, құқықтық ақпаратты іздеу, өңдеу және құқықтық сараптау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған заманауи әдістемелерді меңгеруді көздейді. Модуль аясында құқықтық білім беру процесінде цифрлық технологияларды, электрондық құқықтық дерекқорларды және онлайн білім беру ресурстарын тиімді пайдалану мәселелері қарастырылады.

Педагогтің кәсіби қызметінің маңызды аспектілерінің бірі – құқықтық ақпаратпен жұмыс істеуде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды

қолдану болып табылады. Осыған байланысты тыңдаушылар нормативтік құқықтық актілердің электрондық базаларымен жұмыс істеу, құқықтық құжаттарды цифрлық форматта талдау, онлайн платформалар мен цифрлық білім беру ресурстары арқылы құқықтық зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру бойынша практикалық дағдыларды меңгереді. Мұндай технологияларды пайдалану дарынды оқушылардың құқықтық талдау қабілеттерін дамытуға, зерттеушілік белсенділігін арттыруға және құқықтық ақпаратпен жұмыс сапасын жақсартуға мүмкіндік береді.

Модуль 4. «Құқықтық олимпиадаларға, ғылыми жобаларға және зерттеу жұмыстарына дарынды оқушыларды даярлау әдістемесі»

Бұл модуль дарынды оқушыларды құқықтық олимпиадаларға, ғылыми жобаларға, зерттеу конкурстарына және құқықтық бағыттағы зияткерлік іс-шараларға даярлаудың теориялық және практикалық негіздерін қамтиды. Модуль аясында педагогтердің зерттеушілік мәдениетін дамыту, құқықтық зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру және дарынды оқушылардың ғылыми әлеуетін ашуға бағытталған заманауи әдістер мен технологиялар қарастырылады.

Қазіргі жағдайда құқық негіздері пәні мұғалімінің кәсіби қызметі құқықтық білімді меңгертумен ғана шектелмейді. Ол дарынды оқушылардың зерттеушілік қабілеттерін дамытуға, құқықтық мәселелерді талдау дағдыларын қалыптастыруға және ғылыми ізденіс жұмыстарын ұйымдастыруға бағытталған шығармашылық әрі инновациялық қызметті жүзеге асыруды талап етеді. Осыған байланысты модульде ғылыми жобаларды әзірлеу, құқықтық зерттеулер жүргізу, олимпиадалық тапсырмаларды шешу және құқықтық аргументацияны дамыту әдістемелері ұсынылады.

Модульде педагогтің кәсіби рефлексиясы мен зерттеушілік қызметіне ерекше назар аударылады. Тыңдаушылар өз тәжірибесін талдау, оқыту нәтижелерін бағалау, құқықтық білім берудегі тиімді әдістерді анықтау және кәсіби қызметін жетілдіру жолдарын меңгереді. Сонымен қатар құқықтық олимпиадалар мен ғылыми жобаларға дайындық барысында үздік педагогикалық тәжірибелерді зерделеу және оларды практикада қолдану мәселелері қарастырылады.

Сондай-ақ модульде құқықтық олимпиадалар мен ғылыми жобаларға дайындық барысында білім алушылардың жетістіктерін бағалау, оқу нәтижелерін мониторингтеу және кері байланыс беру мәселелері қамтылады. Қалыптастырушы бағалау әдістерін қолдану арқылы дарынды оқушылардың оқу мотивациясын арттыру, құқықтық білімін жетілдіру және зерттеушілік құзыреттіліктерін дамыту жолдары қарастырылады. Модуль мазмұны құқық негіздері пәні мұғалімдерінің кәсіби шеберлігін арттыруға және дарынды оқушыларды ғылыми-зерттеу қызметіне тиімді даярлауға бағытталған.

6. ОҚУ ПРОЦЕСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ

Біліктілікті арттыру курстары курстың жоспарларына сәйкес күндізгі оқыту режимінде ұйымдастырылады, ұзақтығы 80 академиялық сағат. Курстан кейінгі қолдау - 28 сағат қашықтықтан режимінде.

Оқу процесін ұйымдастыру педагогтің біліктілігін арттырудың белсенділік сипатын қамтамасыз ететін оқытудың интерактивті әдістерін қамтиды: семинарлар, вебинарлар, практикалық сабақтар (оқытудың әртүрлі тәжірибеге бағытталған әдістерімен интерактивті), практикалық жұмыс (ТОӨЖ, ТӨЖ), көшпелі практикалық сабақтар, кейстерді шешу (НҚА), демо-сабақты таныстыру, жобаны қорғау және т. б.;

Ересек аудиторияның жас ерекшеліктерін ескере отырып, тыңдаушыларға оқу барысында логикалық қорытынды жасауға, мазмұнын өз тәжірибесіне бейімдеуге және алған дағдыларын аудиториялық практикалық сабақтарда және сабақтан тыс өзіндік жұмыстарда сынауға мүмкіндік беріледі.

Күндізгі және онлайн режимдерде оқу процесін ұйымдастыру кезінде тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында диагностикалық және қорытынды тестілеу, демо-сабақтың презентациясы, ТОӨЖ жүргізіледі.

7. ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

1 модуль «Дарынды балаларды қолдау саласындағы мемлекеттік саясат және нормативтік-құқықтық негіздер»

Модульдің міндеті:

Дарынды балаларды қолдау саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарын айқындау;

Дарынды оқушылармен жұмысты реттейтін нормативтік-құқықтық актілерді зерделеу;

Педагогтердің кәсіби қызметіне қойылатын заманауи талаптарды талдау және түсіну;

Дарынды оқушылардың құқықтарын қорғау мен қолдау бойынша құқықтық білімдерін кеңейту;

Педагогтердің нормативтік-құқықтық құзыреттілігін жетілдіру және құқықтық құжаттарды тәжірибеде қолдану дағдыларын қалыптастыру.

Күтілетін нәтиже:

Модульді аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

Дарынды балаларды қолдау саласындағы мемлекеттік саясаттың басым бағыттарын айқындайды;

Дарынды оқушылармен жұмысты ұйымдастыруға қатысты нормативтік-құқықтық актілерді зерделейді және талдайды;

Педагог қызметін реттейтін заңнамалық құжаттарды кәсіби қызметінде тиімді қолданады;

Дарынды оқушылардың құқықтарын қамтамасыз етуге бағытталған құқықтық білімдері мен дағдыларын жетілдіреді;

Нормативтік-құқықтық негіздерге сүйене отырып, дарынды оқушылармен жұмысты ұйымдастыру және жоспарлау құзыреттіліктерін дамытады.

Модуль 2. «Құқық негіздері пәні бойынша дарынды оқушылардың құқықтық құзыреттіліктерін дамыту әдістемесі»

Модульдің міндеті:

Дарынды оқушылардың құқықтық құзыреттіліктерін қалыптастырудың теориялық және әдістемелік негіздерін өзектендіру;

Құқық негіздері пәнін оқыту барысында қолданылатын заманауи педагогикалық технологияларды қарастыру;

Дарынды оқушылардың құқықтық ойлау, құқықтық талдау және құқықтық аргументация дағдыларын дамытудың тиімді әдістерін бөліп көрсету;

Құқықтық жағдаяттарды шешу, нормативтік құқықтық актілерді талдау және құқықтық қорытынды жасау дағдыларын қалыптастырудың маңыздылығын дәлелдеу;

Құқық негіздері пәні мұғалімдерінің дарынды оқушылармен жұмыс жүргізудегі әдістемелік құзыреттілігін жетілдіру.

Күтілетін нәтиже:

Модульді аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

Дарынды оқушылардың құқықтық құзыреттіліктерін қалыптастырудың теориялық және әдістемелік негіздерін меңгереді;

Құқық негіздері пәнін оқыту барысында дарынды оқушылардың құқықтық ойлауын, құқықтық мәдениетін және құқықтық сауаттылығын дамыту әдістерін қолданады;

Құқықтық кейстерді, жағдаяттық тапсырмаларды, дебаттарды және зерттеушілік оқыту технологияларын пайдалану арқылы дарынды оқушылардың құқықтық талдау дағдыларын дамытады;

Нормативтік құқықтық актілерді талдау, құқықтық мәселелерді анықтау және құқықтық қорытынды жасауға бағытталған тапсырмаларды әзірлейді;

Дарынды оқушылардың құқықтық құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған тиімді оқыту әдістері мен технологияларын кәсіби қызметінде қолданады.

Модуль 3. «Дарынды оқушылардың нормативтік құқықтық актілерді талдау және құқықтық сараптау дағдыларын қалыптастыру әдістемесі»

Модульдің міндеті:

Дарынды оқушылардың нормативтік құқықтық актілерді талдау және құқықтық сараптау дағдыларын қалыптастырудың теориялық және әдістемелік негіздерін өзектендіру;

Құқықтық ақпарат көздерімен жұмыс істеу және нормативтік құқықтық актілерді талдау әдістерін қарастыру;

Дарынды оқушылардың құқықтық ойлау, құқықтық пайымдау және құқықтық аргументация дағдыларын дамытуға бағытталған тиімді технологияларды бөліп көрсету;

Нормативтік құқықтық актілерді талдау мен құқықтық сараптаудың құқықтық құзыреттілікті дамытудағы маңызын дәлелдеу;

Педагогтердің құқықтық талдау мен сараптау қызметін ұйымдастырудағы кәсіби-әдістемелік құзыреттілігін жетілдіру.

Күтілетін нәтиже:

Модульді аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

Дарынды оқушылардың нормативтік құқықтық актілерді талдау және құқықтық сараптау дағдыларын қалыптастырудың теориялық негіздерін меңгереді;

Құқықтық ақпарат көздерімен жұмыс істеу және нормативтік құқықтық актілерді талдау әдістерін зерделейді және тәжірибеде қолданады;

Дарынды оқушылардың құқықтық ойлауын, құқықтық пайымдауын және құқықтық аргументациясын дамытуға бағытталған тиімді педагогикалық технологияларды қолданады;

Нормативтік құқықтық актілерді талдау, құқықтық мәселелерді анықтау және құқықтық қорытынды жасау дағдыларын қалыптастырудың маңыздылығын негіздейді;

Құқықтық кейстерді, сараптамалық тапсырмаларды және зерттеу жұмыстарын әзірлеу мен ұйымдастыру дағдыларын меңгереді;

Дарынды оқушылардың құқықтық талдау және құқықтық сараптау құзыреттіліктерін дамыту бойынша кәсіби және әдістемелік құзыреттілігін жетілдіреді.

Модуль 4. «Құқықтық олимпиадаларға, ғылыми жобаларға және зерттеу жұмыстарына дарынды оқушыларды даярлау әдістемесі»

Модульдің міндеті:

Дарынды оқушыларды құқықтық олимпиадаларға, ғылыми жобаларға және зерттеу жұмыстарына даярлаудың теориялық және әдістемелік негіздерін өзектендіру;

Құқықтық зерттеу жұмыстарын ұйымдастырудың заманауи тәсілдері мен технологияларын қарастыру;

Дарынды оқушылардың зерттеушілік, аналитикалық және сыни ойлау дағдыларын дамытуға бағытталған тиімді әдістерді бөліп көрсету;

Ғылыми жобалау қызметі мен олимпиадалық дайындықтың құқықтық құзыреттіліктерді дамытудағы маңыздылығын дәлелдеу;

Педагогтердің дарынды оқушылардың ғылыми-зерттеу және зияткерлік әлеуетін дамытуға бағытталған кәсіби-әдістемелік құзыреттілігін жетілдіру.

Күтілетін нәтиже:

Модульді аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

Дарынды оқушыларды құқықтық олимпиадаларға, ғылыми жобаларға және зерттеу жұмыстарына даярлаудың теориялық және әдістемелік негіздерін меңгереді;

Құқықтық зерттеу жұмыстарын ұйымдастырудың тиімді тәсілдерін зерделейді және білім беру тәжірибесінде қолданады;

Ғылыми жоба тақырыбын таңдау, зерттеу мәселесін айқындау, ғылыми аппаратты құру және зерттеу нәтижелерін рәсімдеу дағдыларын қолданады;

Дарынды оқушылардың зерттеушілік, құқықтық талдау, құқықтық аргументация және сыни ойлау дағдыларын дамытуға бағытталған технологияларды пайдаланады;

Құқықтық олимпиадалар мен ғылыми конкурстарға дайындық барысында қалыптастырушы бағалау, кері байланыс және рефлексия әдістерін тиімді қолданады;

Дарынды оқушылардың ғылыми-зерттеу қызметін ұйымдастыру және олардың зияткерлік әлеуетін дамыту бойынша кәсіби және әдістемелік құзыреттілігін жетілдіреді.

Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз етудің ішінде:

Оқу-әдістемелік кешенде (ОӘК) қарастырылған тақырыптар бойынша сабақтардың қысқаша жоспарлары мен толық сценарийлері, практикалық және семинарлық сабақтарды ұйымдастыруға арналған әдістемелік ұсынымдар ұсынылады. Сабақ сценарийлерінде шағын дәрістердің негізгі тезистері, дарынды оқушылармен жұмыстың заманауи технологиялары, тыңдаушылардың оқу-танымдық қызметін ұйымдастырудың белсенді әдістері, тәжірибелік тапсырмалар, кейстер, құқықтық жағдаяттарды талдау үлгілері, формативті бағалау тапсырмалары, олардың критерийлері мен дескрипторлары, сондай-ақ оқу мәтіндері мен қосымша материалдар қамтылады.

Бағдарлама мазмұнын толықтыратын құрылымдық материалдардың жинағы ретінде тыңдаушы портфолиосы әзірленеді. Портфолиода дарынды оқушылармен жұмыс жүргізуге қатысты нормативтік құқықтық актілерге, білім беру саласындағы стратегиялық құжаттарға, ғылыми-әдістемелік әдебиеттерге, электрондық ресурстарға, құқықтық білім беруді ұйымдастырудың озық тәжірибелеріне, олимпиадалық және зерттеу жұмыстарына арналған материалдарға, құқықтық кейстер мен практикалық тапсырмалар қорына сілтемелер беріледі.

Әрбір оқу сабағына арналған Power Point форматындағы презентациялар дайындалады. Презентациялар курстың мазмұнын көрнекі түрде ұсынуға, құқықтық білім берудің заманауи тәсілдерін, дарынды оқушылармен жұмыстың инновациялық технологияларын, тәжірибелік тапсырмалар мен зерттеу жұмыстарының үлгілерін көрсетуге бағытталады.

Бағдарламаның материалдары құқықтық сауаттылықты дамытуға,

құқықтық ойлау мәдениетін қалыптастыруға, дарынды оқушыларды олимпиадаларға, ғылыми жобалар конкурстарына және зерттеу қызметіне даярлауға бағытталған заманауи ғылыми-педагогикалық және әдістемелік нұсқаулық.

Материалдың атауы	Сипаттама	Пішім немесе сілтеме
Модуль 1.		
Тақырып 1.1 Дарынды балаларды қолдаудың нормативтік-құқықтық негіздері және білім беру жүйесіндегі ұйымдастыру тетіктері		
Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заңы.	Білім беру жүйесінің құқықтық, ұйымдастырушылық және экономикалық негіздерін айқындайды.	https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z070000319
Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы N 345 Заңы.	Балалардың құқықтарын, бостандықтарын және заңды мүдделерін қорғаудың құқықтық негіздерін белгілейді.	https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z020000345
Педагог мәртебесі туралы Қазақстан Республикасының Заңы 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚРЗ.	Педагогтердің құқықтық мәртебесін, құқықтары мен әлеуметтік кепілдіктерін реттейді.	https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1900000293
1.2 тақырып. Құқықтық білім беруді жаңғырту жағдайында дарынды оқушылармен жұмысты құқықтық қамтамасыз ету		
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы. Қазақстан	Білім беру деңгейлері бойынша міндетті талаптарды белгілейді.	https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029031

Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 5 тамызда № 29031 болып тіркелді.		
Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық және халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарын (ғылыми жарыстарды), орындаушылар конкурстарын, кәсіби шеберлік конкурстарын және спорттық жарыстарды іріктеу қағидалары мен өлшем шарттарын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 30 мамырдағы № 131 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2025 жылғы 30 мамырда № 36187 болып тіркелді	Олимпиадалар мен ғылыми жобаларды ұйымдастыру және өткізу тәртібін айқындайды.	https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2500036187
Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы.	Дарынды балаларды анықтау мен қолдаудың стратегиялық бағыттарын қамтиды.	https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P2300000249
Модуль 2		
2.1 тақырып. Дарынды оқушылардың құқықтық сауаттылығын қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық және практикалық негіздері		
Сапарғалиев, Ғ. С. Қазақстан Республикасының Конституциялық құқығы :	Еңбекте Қазақстан Республикасының конституциялық құрылысының негіздері,	https://mnu.kz/wp-content/uploads/2024

<p>академиялық курс / Ғ. С. Сапарғалиев. – 4-бас., өнд. және толықт. – Алматы : Жеті Жарғы, 2013. – 536 б.</p>	<p>адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтары, мемлекеттік билік органдарының жүйесі, құқықтық мемлекеттің қағидаттары жан-жақты қарастырылған. Оқулық дарынды оқушылардың конституциялық құқықтар туралы білімдерін тереңдетуге, құқықтық ойлауын қалыптастыруға және құқықтық мәдениетін дамытуға мүмкіндік береді.</p>	
<p>Ибраева, А. С. Мемлекет және құқық теориясы : оқулық / А. С. Ибраева, Ғ. С. Сапарғалиев. – Астана : Фолиант, 2007. – 336 б. – ISBN 9965-35-130-9.</p>	<p>Оқулықта мемлекет пен құқықтың пайда болуы, мәні, қызметтері, құқықтық нормалардың құрылымы, құқықтық қатынастар және құқықтық мәдениет мәселелері жүйелі түрде баяндалған. Еңбек дарынды оқушылардың құқықтық дүниетанымын қалыптастыруға, құқықтық құбылыстарды ғылыми тұрғыдан талдау қабілетін дамытуға және зерттеушілік дағдыларын жетілдіруге бағытталған теориялық база ретінде қолданылады.</p>	<p>https://farabi.university/storage/files/3362016393691c332061a23775886501</p>
<p>Өзбекұлы, С. Мемлекет және құқық теориясы : оқулық / С. Өзбекұлы, Ө. Қопабаев. – Алматы : Жеті Жарғы, 2006. – 264 б. – ISBN 9965112347.</p>	<p>Аталған оқулықта құқық теориясының негізгі категориялары мен ұғымдары, құқықтық реттеу тетіктері және құқықтық сананың қалыптасу ерекшеліктері қарастырылады. Еңбек оқушылардың құқықтық сауаттылығын арттыруға, құқықтық мәселелерді</p>	<p>https://elib.wku.edu.kz/lib/document/KNIGI/801D11C2-7CF5-4F3E-817C-A9076A07294C/?utm_source=chatgpt.com</p>

	салыстырмалы талдау дағдыларын дамытуға және ғылыми жобалар дайындауда теориялық негіз ретінде пайдалануға мүмкіндік береді.	
Жоламан, Қ. Д. Мемлекет және құқық теориясы : оқулық / Қ. Д. Жоламан. – Алматы : Эверо, 2004. – 280 б	Оқулық мемлекет пен құқықтың тарихи дамуын, құқықтық жүйелердің ерекшеліктерін және құқықтық мемлекеттің қалыптасу заңдылықтарын зерттеуге арналған. Материал дарынды оқушылардың құқықтық құбылыстарды кешенді қабылдауына, сыни ойлауын дамытуға және құқықтық зерттеу жұмыстарын ұйымдастыруға көмектеседі.	https://library.qyzpu.edu.kz/lib/page/63/?e_udc=342.4%28075.8%29&e_vie_wdb=EK&page=1&utm_source=chatgpt.com
2.2 Құқықтық ойлау мәдениетін дамыту.		
Құқық негіздері пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. – Астана : ҚР Оқу-ағарту министрлігі, 2025	Бағдарлама құқықтық білім беру мазмұнын, күтілетін оқу нәтижелерін және құқықтық құзыреттерді қалыптастыру бағыттарын анықтайды. Құжат құқықтық сауаттылықты дамытуға арналған сабақтарды, олимпиадалық дайындықты және зерттеу жұмыстарын ұйымдастыруда әдістемелік негіз ретінде пайдаланылады.	https://uba.edu.kz/storage/app/media/55EEKZ.pdf
Сапарғалиев, Ғ. С. Мемлекет және құқық теориясы : оқулық / Ғ. С. Сапарғалиев, А. С. Ибраева. – 3-бас., толықт. және қайта өңд. – Астана : Фолиант,	Еңбекте Қазақстан Республикасының конституциялық құрылысының негіздері, адам және азаматтың құқықтары мен	https://mnu.kz/wp-content/uploads/2024

2014. – 288 б. – ISBN 978-601-292-848-8.	бостандықтары, мемлекеттік билік органдарының жүйесі, құқықтық мемлекеттің қағидаттары жан-жақты қарастырылған. Оқулық дарынды оқушылардың конституциялық құқықтар туралы білімдерін тереңдетуге, құқықтық ойлауын қалыптастыруға және құқықтық мәдениетін дамытуға мүмкіндік береді.	
2.3 Кейс-әдіс және құқықтық жағдаяттарды талдау.		
Төлеуғалиев Ғ.И. Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы. Жалпы бөлім: оқулық. – Алматы: Жеті жарғы, 2019. – 432 б.	Азаматтық құқықтың теориялық негіздері, азаматтық құқықтық қатынастар, мәмілелер, меншік құқығы	https://www.iprbookshop.ru/141751
Төлеуғалиев Ғ.И. Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы. Ерекше бөлім: оқулық. – Алматы: Жеті жарғы, 2020. – 520 б.	Міндеттемелік құқық, шарттық қатынастар, мұрагерлік құқық, зияткерлік меншік мәселелері қамтылған	https://www.iprbookshop.ru/141751
Борчашвили И.Ш. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы. Жалпы бөлім : оқулық. – Алматы : Жеті жарғы, 2021. – 384 б.	Қылмыс ұғымы, қылмыстық жауаптылық, жаза жүйесі қарастырылған	https://library.arsu.kz/?p=32344
Рахметов С.М., Борчашвили И.Ш. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы. Ерекше бөлім : оқулық. – Алматы : Норма-К, 2022. – 468 б.	Қылмыс түрлері және оларды саралау ерекшеліктері қарастырылған	https://library.arsu.kz/?p=32344
Қазақстан Республикасының әкімшілік құқығы Күнқожаева Г.Н., Жылқыбай Қ.У.	Әкімшілік кейстер мен жағдаяттық тапсырмаларды талдау үшін негізгі нормативтік акт.	https://neb.arsu.kz/ru/resources?cid=18&tid=20

Издания: Алматы, ҚазҰАУ 2013 г.		
Ахметов А.А., Ахметова Г.К. Қазақстан Республикасының еңбек құқығы : оқулық. – Алматы : Заң әдебиеті, 2021. – 356 б.	Қазақстандағы еңбек қатынастары, еңбек шарты, жұмыс уақыты, еңбек даулары мәселелері жан- жақты қарастырылған	https://emedia.enu.kz/content
Модуль 3		
3.1. тақырып. Нормативтік құқықтық актілерді талдаудың теориялық негіздері және құқықтық ақпаратпен жұмыс жасау әдістері		
Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың «Құқық негіздері» бағытының тапсырмалары.	Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың «Құқық негіздері» бағытының тапсырмалары оқушылардың құқықтық сауаттылық деңгейін, құқықтық ойлау мәдениетін, нормативтік құқықтық актілермен жұмыс істеу дағдыларын және құқықтық жағдаяттарды шешу құзыреттіліктерін анықтауға бағытталған.	https://www.bing.com/ck
«Құқық негіздері» пәнін оқытуда кейстермен жұмысты ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар	«Құқық негіздері» пәнін оқытуда кейстермен жұмысты ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар білім алушылардың құқықтық сауаттылығын, құқықтық ойлау мәдениетін және құқықтық жағдаяттарды шешу дағдыларын дамытуға бағытталған. Әдістемелік ұсынымдарда нақты өмірлік жағдайлар негізінде әзірленген құқықтық кейстерді сабақ	https://uba.edu.kz/storage/app/media

	үдерісіне енгізудің жолдары, оларды іріктеу өлшемдері және талдау алгоритмдері қарастырылады.	
Жоламан Қ.Д. Мемлекет және құқық теориясы. Оқулық. - Алматы: Нұр-пресс, 2005. - 296 б. -ISBN 9965-9576-3-0.	Оқулықта мемлекет пен құқықтың пайда болуы, дамуы және қызмет етуінің жалпы заңдылықтарын түсіндіретін іргелі ғылыми-теориялық еңбек болып табылады. Оқулықта мемлекет пен құқықтың мәні, нысандары, функциялары, құқықтық нормалар, құқықтық қатынастар, құқық шығармашылығы, құқық қолдану, заңдылық пен құқықтық тәртіп мәселелері жүйелі түрде қарастырылған.	https://www.twirpx.com/file/3584477/
3.2. тақырып. Дарынды оқушылардың құқықтық сараптау және құқықтық ойлау дағдыларын дамыту технологиялары		
Дарынды оқушыларды дамыту тұжырымдамасы	Тұжырымдама аясында дарынды оқушыларды ерте анықтау, психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету, саралап және даралап оқыту, ғылыми-зерттеу және жобалау қызметіне тарту, олимпиадалар мен зияткерлік жарыстарға дайындау бағыттары қарастырылады.	https://infohub.kz/kz/article/darindi-oqushilardi-damitu-tujirimdamasi.html
Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы.	Тұжырымдамада білім беру ұйымдарының академиялық дербестігін кеңейту, халықаралық тәжірибелерді енгізу, білім беру процесіне инновациялық технологияларды пайдалану	https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P2300000249

	және білім сапасын бағалаудың тиімді тетіктерін қалыптастыру міндеттері белгіленген.	
3.3. тақырып. Нормативтік құқықтық актілерді саралау негізінде зерттеу және жобалау қызметін ұйымдастыру		
Нормативтік құқықтық актілерге құқықтық сараптама	Нормативтік құқықтық актілердің мазмұнын, құрылымын, құқықтық техникасын және заңнамаға сәйкестігін талдау арқылы құқықтық сараптама жүргізу дағдыларын қалыптастыру.	https://legalacts.gov.kz https://www.parlam.kz
Заң жобаларын әзірлеу бойынша оқу жобалары	Оқушылардың заң шығару процесінің кезеңдерімен танысуы және шағын заң жобаларын әзірлеу тәжірибесін қалыптастыру.	https://www.parlam.kz/ https://legalacts.gov.kz
Action Research негізіндегі құқықтық зерттеулер	Білім беру тәжірибесіндегі құқықтық мәселелерді анықтау, зерттеу және шешу жолдарын әзірлеуге бағытталған әрекеттік зерттеу технологиясы.	https://orleu.edu.kz https://www.actionresearch.net
Модуль 4		
4.1. тақырып. Олимпиадалық тапсырмалармен жұмыс		
Олимпиадалық тапсырмаларды кезең-кезеңімен талдау технологиясы	Олимпиадалық тапсырмаларды кезең-кезеңімен талдау технологиясы оқушылардың құқықтық білімдерін жүйелеуге, құқықтық ойлау қабілеттерін дамытуға және күрделі құқықтық мәселелерді шешу дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.	https://daryn.kz https://olymp.daryn.kz https://www.gov.kz

<p>Құқықтық кейстерді шешу бойынша тренингтер</p>	<p>Құқықтық кейстерді шешу бойынша тренингтер нақты немесе модельденген құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы оқушылардың құқықтық сауаттылығын және тәжірибелік дағдыларын дамытуға бағытталған.</p>	<p>https://www.americambar.org</p>
<p>Moot Court (модельдік сот процестері)</p>	<p>Moot Court – сот процесін модельдеу арқылы жүзеге асырылатын интерактивті оқыту технологиясы. Бұл әдіс барысында оқушылар талапкер, жауапкер, адвокат, прокурор немесе судья рөлдерін орындап, нақты құқықтық дауларды шешуге қатысады.</p>	<p>https://www.streetlaw.org</p>
<p>Олимпиадалық эссе және құқықтық аргументация жазу</p>	<p>Олимпиадалық эссе және құқықтық аргументация жазу оқушылардың құқықтық ойларын жүйелі әрі дәлелді түрде жеткізу қабілеттерін дамытуға бағытталған. Эссе жазу барысында оқушылар құқықтық мәселені талдайды, ғылыми және нормативтік дереккөздерді пайдаланады, өз көзқарасын құқықтық нормалар мен қағидаттарға сүйене отырып негіздейді.</p>	<p>https://owl.purdue.edu https://scholar.google.com</p>
<p>4.2. тақырып. Оқушылардың ғылыми-зерттеу қызметін ұйымдастыру және ғылыми жобаларды байқаулар мен конференцияларға дайындау әдістемесі</p>		
<p>Савенков А.И. Исследовательское обучение школьников. – Москва: Академия, 2018.</p>	<p>Бұл еңбекте оқушылардың зерттеушілік қабілеттерін дамыту, ғылыми-зерттеу қызметін ұйымдастыру және зерттеу мәдениетін қалыптастыру мәселелері</p>	<p>https://www.academia-moscow.ru https://elibrary.ru</p>

	қарастырылады.	
Murray R. Writing for Academic Journals. – Open University Press.	Еңбек оқушылардың ғылыми мақалалар жазу дағдыларын қалыптастыруда, ғылыми жобалардың нәтижелерін рәсімдеуде және конференция материалдарын дайындауда тиімді қолданылады.	https://www.mheducation.co.uk https://scholar.google.com
Silvia P.J. How to Write a Lot. – APA.	Еңбек ғылыми жобалар дайындайтын оқушылар мен жас зерттеушілерге ғылыми мақалалар, эсселер және баяндамалар жазу барысында практикалық көмек көрсетеді.	https://www.apa.org https://scholar.google.com

8. ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ

Тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау курсты өткізу барысында да, курсты аяқтағаннан кейін де бағдарламаның мақсаттары, міндеттері мен күтілетін нәтижелеріне сәйкес жүзеге асырылады. Бағалау нысандары мен құралдарын білім беру бағдарламасын әзірлеушілер айқындайды.

Қалыптастырушы бағалау тыңдаушылардың білімдері мен дағдыларын аралық бақылау, мониторинг жүргізу және оқу процесін дер кезінде түзету мақсатында қолданылады. Ол практикалық тапсырмаларды орындау, жағдаяттық тапсырмаларды шешу, сабақ фрагменттерін жобалау, кейстерді талдау, тапсырмалар жүйесін әзірлеу сияқты жұмыс түрлері арқылы жүзеге асырылады.

Тапсырмалар, оларды орындау жөніндегі әдістемелік ұсынымдар, үлгі жауаптар, өзін-өзі бағалау парақтары, бағалау критерийлері мен дескрипторлар біліктілікті арттыру курсының оқу-әдістемелік кешенінде қамтылады.

Тапсырмаларды орындау барысында тыңдаушыларға топтық және жеке консультациялар ұйымдастырылады. Оқытушы белгіленген кестеге сәйкес тапсырмалардың орындалуын бақылап, олардың сапасын арттыру жолдарын көрсете отырып, жан-жақты кері байланыс береді.

Өзіндік жұмыс тыңдаушылардың практикалық тапсырмаларды сапалы орындауына және кәсіби құзыреттерін дамытуға бағытталады. Өзіндік жұмыс барысында тыңдаушылар сабақ жоспарларын әзірлейді, күрделі тақырыптарды

түсіндіру алгоритмдерін құрастырады, оқу мақсаттарына сәйкес тапсырмалар, жаттығулар, шағын тренажерлер, тесттер және басқа да дидактикалық материалдарды дайындайды.

Жиынтық бағалау курсты аяқтау кезеңінде өткізіледі және тыңдаушылардың оқу нәтижелерін кешенді бағалауға бағытталады. Жиынтық бағалау демо-сабақ өткізу, жобалық жұмыс қорғау, портфолио ұсыну, қорытынды тестілеу немесе өзге де бағалау нысандары арқылы жүзеге асырылуы мүмкін.

Қорытынды тестілеуді ұйымдастыру үшін әрбір модуль мен тақырып бойынша 15–20 тапсырмадан тұратын тест тапсырмаларының банкі қалыптастырылады. Тыңдаушы қорытынды тестілеу барысында 24 тест тапсырмасын орындайды. Тест құрылымына әр тақырып бойынша 3–4 тапсырма енгізіледі. Тапсырмаларды іріктеу автоматты түрде кездейсоқ таңдау қағидаты негізінде жүзеге асырылады.

9. КУРСТАН КЕЙІНГІ ҚОЛДАУ

Біліктілікті арттыру курсынан өткен педагогтердің алған білімдері мен кәсіби дағдыларын тәжірибеде тиімді іске асыруын қамтамасыз ету мақсатында бір күнтізбелік жыл ішінде кемінде 28 академиялық сағат көлемінде курстан кейінгі қолдау жүзеге асырылады.

«Курстан кейінгі қолдау» бөлімінде «Құқық негіздері пәні мұғалімдерінің дарынды оқушылармен жұмысын ұйымдастыруда кәсіби құзыреттілігін арттыру» білім беру бағдарламасы бойынша педагогтерді әдістемелік сүйемелдеудің негізгі формалары мен әдістері айқындалады.

Жоспарланған іс-шаралар тыңдаушылардың кәсіби қажеттіліктеріне, дайындық деңгейіне және курста меңгерген құзыреттерін практикада қолдану ерекшеліктеріне сәйкес ұйымдастырылады. Курстан кейінгі қолдау жұмысы педагогтердің кәсіби дамуын үздіксіз қамтамасыз етуге, дарынды оқушылармен жұмыс тәжірибесін жетілдіруге және құқықтық білім берудің сапасын арттыруға бағытталған.

Педагогтердің қызметін курстан кейінгі қолдау келесі төрт кезең бойынша жүзеге асырылады:

I кезең – диагностикалық кезең.

Курсты аяқтаған педагогтердің кәсіби қажеттіліктерін, дарынды оқушылармен жұмыс жүргізу тәжірибесін және бағдарламаны іске асырудағы қиындықтарын анықтау мақсатында сауалнама, сұхбат және мониторинг жүргізіледі.

II кезең – жоспарлау кезеңі.

Білім беру бағдарламасының талаптарына сәйкес педагогтің жеке курстан кейінгі қолдау (ККҚ) жоспары әзірленеді. Жоспарда кәсіби даму мақсаттары, күтілетін нәтижелер, іс-шаралар мазмұны, мерзімдері және бағалау

көрсеткіштері айқындалады (1-қосымша – Жеке ККҚ жоспарының ұсынылатын үлгісі).

III кезең – іске асыру кезеңі.

Жеке ККҚ жоспарына сәйкес әдістемелік кеңестер, вебинарлар, шеберлік сыныптары, тәжірибе алмасу алаңдары, коучингтер мен тәлімгерлік кездесулер ұйымдастырылады. Педагогтер дарынды оқушыларға арналған олимпиадалық тапсырмаларды әзірлеу, құқықтық кейстерді пайдалану, ғылыми жобаларға жетекшілік ету және құқықтық сауаттылықты қалыптастыру бойынша практикалық қызметті жүзеге асырады.

IV кезең – рефлексиялық-аналитикалық кезең.

Курстан кейінгі қолдау нәтижелері бойынша педагог рефлексиялық есеп дайындайды (8-қосымша). Есепте білім беру бағдарламасының мазмұнын тәжірибеде іске асыру нәтижелері, жетістіктері, қиындықтары және кәсіби даму перспективалары көрсетіледі.

Курстан кейінгі қолдау аяқталғаннан кейін қорытынды іс-шара ұйымдастырылады. Ол конференция, семинар, форум, вебинар, дөңгелек үстел немесе тәжірибе алмасу алаңы түрінде өткізіледі. Іс-шара барысында педагогтер дарынды оқушылармен жұмыс тәжірибесін, авторлық әзірлемелерін, құқықтық кейстерді, олимпиадалық дайындық жүйесін және ғылыми жобаларды сүйемелдеу тәжірибесін ұсынады.

Курстан кейінгі қолдау шеңберінде мұғалімдерге әдістемелік көмек көрсету формалары мен әдістері.

№	Курстан кейінгі іс-шаралар қолдау көрсету	Жүріс-тұрыс формасы	Жауапты
1	Курстан кейінгі тәжірибеде педагогтің кәсіби құзыреттілігін дамытуға бағытталған жеке даму траекториясының жоспарын әзірлеу және іске асыру бойынша әдістемелік сүйемелдеу	Консультация, жеке жоспар	Тренерлер
2	Тереңдетілген әдістемелік және практикалық қолдау	Вебинар, кеңес	Тренерлер
3	Нәтижені бақылау, тәжірибе жинақтау және тарату	Жарияланым, тәжірибе алмасу	Тренерлер
4	Дарынды оқушылардың құқықтық сауаттылығын қалыптастыру және құқықтық білім берудің тиімді тәжірибелерін зерттеу мақсатында жүргізілетін Action Research және Lesson Study зерттеулерін жоспарлау мен жүзеге асыруға әдістемелік қолдау көрсету	Онлайн сауалнама, консультация	Тренерлер

5	Құқықтық білім беру, олимпиадалық дайындық, ғылыми-зерттеу қызметі және дарынды оқушылармен жұмыс тәжірибесі бойынша ғылыми мақалалар, әдістемелік ұсынымдар және өзге де жарияланымдарды дайындауға консультативтік көмек көрсету	Вебинар кеңесі	Тренерлер
6	Дарынды оқушылардың құқықтық сауаттылығын дамытуға бағытталған авторлық бағдарламаларды, элективті курстарды, оқу-әдістемелік материалдарды және дидактикалық ресурстарды әзірлеуге сараптамалық көмек көрсету	Семинар, сараптамалық кеңес	Тренерлер
7	Дарынды оқушылармен жұмысты ұйымдастыру, олимпиадаларға дайындық, құқықтық кейстерді әзірлеу және ғылыми жобаларды сүйемелдеу мәселелері бойынша жеке консультациялар өткізу	Жеке консультация	Тренерлер
8	Дарынды оқушылармен жұмыста қолданылатын заманауи цифрлық білім беру ресурстары мен құқықтық ақпараттық жүйелерді пайдалану бойынша практикалық консультациялар ұйымдастыру.	Практикалық сабақ, тренинг	Тренерлер

10. НЕГІЗГІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Нормативті құқықтық актілер

1. Білім туралы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заңы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z070000319>
2. Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы N 345 Заңы. // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z020000345>
3. Педагог мәртебесі туралы Қазақстан Республикасының Заңы 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚРЗ. // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1900000293>
4. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 5 тамызда № 29031 болып тіркелді // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029031>
5. Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық және халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарын (ғылыми жарыстарды), орындаушылар конкурстарын, кәсіби шеберлік конкурстарын және спорттық жарыстарды іріктеу қағидалары мен өлшем шарттарын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 30 мамырдағы № 131 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2025 жылғы 30 мамырда № 36187 болып тіркелді // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2500036187>
6. Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P2300000249>
7. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2024 жылғы 30 шілдедегі №194 бұйрығымен бекітілген «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы // <https://www.gov.kz/memleket/entities>
8. "Цифрлық Қазақстан" мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 12 желтоқсандағы № 827 қаулысы // <https://primeminister.kz/assets/media>
9. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды) (2022.19.09. берілген өзгерістер мен толықтыруларымен) // https://prg.kz/document/?doc_id=51005029
10. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Жалпы және Ерекше бөлімдер). – Астана : Ақорда, 2025
11. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. – Астана : Ақорда, 2025
12. Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Қазақстан Республикасының Кодексі 2014 жылғы 5 шілдедегі № 235-V ҚРЗ. // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1400000235>

13. Қазақстан Республикасының Әкімшілік Рәсімдік-Процестік кодексі Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 29 маусымдағы № 350-VI ҚРЗ Кодексі.// <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K2000000350/k17350>

14. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі Қазақстан Республикасының Кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V ҚРЗ.// <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1500000414>

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Сапарғалиев, Ғ. С. Қазақстан Республикасының Конституциялық құқығы : академиялық курс / Ғ. С. Сапарғалиев. – 4-бас., өнд. және толықт. – Алматы : Жеті Жарғы, 2013. – 536 б.

2. Ибраева, А. С. Мемлекет және құқық теориясы : оқулық / А. С. Ибраева, Ғ. С. Сапарғалиев. – Астана : Фолиант, 2007. – 336 б. – ISBN 9965-35-130-9.

3. Өзбекұлы, С. Мемлекет және құқық теориясы : оқулық / С. Өзбекұлы, Ө. Қопабаев. – Алматы : Жеті Жарғы, 2006. – 264 б. – ISBN 9965112347.

4. Жоламан, Қ. Д. Мемлекет және құқық теориясы : оқулық / Қ. Д. Жоламан. – Алматы : Эверо, 2004. – 280 б

5. Құқық негіздері пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. – Астана : ҚР Оқу-ағарту министрлігі, 2025

6. Сапарғалиев, Ғ. С. Мемлекет және құқық теориясы : оқулық / Ғ. С. Сапарғалиев, А. С. Ибраева. – 3-бас., толықт. және қайта өнд. – Астана : Фолиант, 2014. – 288 б. – ISBN 978-601-292-848-8.

7. Төлеуғалиев Ғ.И. Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы. Жалпы бөлім: оқулық. – Алматы: Жеті жарғы, 2019. – 432 б.

8. Төлеуғалиев Ғ.И. Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы. Ерекше бөлім: оқулық. – Алматы: Жеті жарғы, 2020. – 520 б.

9. Борчашвили И.Ш. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы. Жалпы бөлім : оқулық. – Алматы : Жеті жарғы, 2021. – 384 б.

10. Рахметов С.М., Борчашвили И.Ш. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы. Ерекше бөлім : оқулық. – Алматы : Норма-К, 2022. – 468 б.

11. Сартаев С.С., Сартаев А.С. Қазақстан Республикасының әкімшілік құқығы: оқулық. – Алматы: Жеті жарғы, 2020. – 396 б.

12. Ахметов А.А., Ахметова Г.К. Қазақстан Республикасының еңбек құқығы: оқулық. – Алматы : Заң әдебиеті, 2021. – 356 б.

13. Күнқожаева Г.Н., Жылқыбай Қ.У. Қазақстан Республикасының әкімшілік құқығы. Издания: Алматы, ҚазҰАУ 2013 г.

14. Қылмыстық құқық және криминология бойынша ғылыми мақалалар жинағы// https://vestnikacademy.kz/?utm_source=chatgpt.com

15. Murray R. Writing for Academic Journals. – Open University Press//<https://www.mheducation.co.uk>

16. Silvia P.J. How to Write a Lot. – APA.// <https://www.apa.org>

17. Савенков А.И. Исследовательское обучение школьников. – Москва: Академия, 2018.

Интернет ресурстары

1. Әділет ақпараттық-құқықтық жүйесі – <https://adilet.zan.kz>
2. Дарын республикалық ғылыми-практикалық орталығы – <https://daryn.kz>
3. Өрлеу біліктілікті арттыру ұлттық орталығы – <https://orleu.edu.kz>
4. Назарбаев Зияткерлік мектептері – <https://www.nis.edu.kz>
5. BilimLand – <https://bilimland.kz>
6. ҚР Оқу-ағарту министрлігі – <https://www.gov.kz/memleket/entities/edu>
7. Google Scholar – <https://scholar.google.com>
8. UNICEF Kazakhstan – <https://www.unicef.org/kazakhstan>
9. OHCHR – <https://www.ohchr.org>
10. UNESCO – <https://www.unesco.org>
11. Республикалық жоғары оқу орындары аралық электрондық кітапхана (РМЭБ)- https://rmebrk.kz/?utm_source=chatgpt.com
12. Әділет ақпараттық-құқықтық жүйесі - https://adilet.zan.kz/?utm_source
13. Параграф ақпараттық жүйесі- https://online.zakon.kz/?utm_source
14. Дарынды оқушыларды дамыту тұжырымдамасы// <https://infohub.kz/kz/article/darindi-oqushilardi-damitu-tujirimdamasi.html>